

OSREDNJA
KNJIŽNICA
CELJE

P 1373

11 12657/1987

63240 ŠMARJE
PRI JELŠAH
13.01.88 14W *****200.-
B

0,048kg

BOVAŽARI

GLASILO BEOGRADSKO-KONFERENCE SZD

Knjižnica Edvarda KARDELJA
63000-C e l j e
Muzejski trg 1

Številka 3

Leto IX

December 1987

Poština plačana pri pošti 63240 Šmarje pri Jelšah

SREČNO 1988

SREČNO V LETU 1988!

Le malo vspodbudnega je bilo napovedano za iztekajoče leto, pa vendar bomo složno zapisali: prekmalu je minilo, bilo je kratko, dalo nam je mnogo novega, marsikdaj nepričakovanega, bogatejši smo za marsikatero bridko izkušnjo, nekaj pa je tudi svetlejših plati; pa jih trajno vskladiščimo v spomin.

Ob slovesu starega leta je priložnost za polaganje računov o storjenem. V naši občini nismo povsem zadovoljni, vendar menim, da smo v vseh srediinah le nekaj postorili, da nam ne more nihče očitati, da smo v razvoju zastali. Zopet je prišla v veliki meri do izraza pridnost in enotnost naših krajanov, ko je šlo za skupne akcije. Kot da bi se bali še poglobljanja gospodarske krize, smo s samoodrekanjem, dodatnimi prispevki in prostovoljnimi delom naredili veliko za lažje, boljše, človeka vrednejše življenje. Ali ni velika sreča in bogastvo, da imamo take ljudi?

Res je, da si zaslužimo boljše življenje, zaslužimo si, da se nam življenjska raven nenehno izboljšuje, da zdravi svobodno ustvarjamo in živimo mirno, srečno. Ne bi nas smelo v bodoče spremljati omejevanje v odločanju o načinu svojega življenja, preglasovanja, razne zamrznitve, socialni nemiri in nacionalna nesoglasja. Okrog programa iz krize naj zmaga enotnost, dajmo vspodbudo novim ustvarjalnim močem, znanje in dobro delo se naj ustrezno nagradita. Prevladati morata poslovna morala in zakonitost. Omikano in kulturno poravnajmo medsebojne račune!

Mnogo, premnogo je želja, ko si ob novem letu pogledamo v oči in srčno stisnemo roke. Naj se uresničijo vsaj nekatere!

Ohranimo socialni mir. Ustvarimo pogoje, da bo lahko naš delavec in kmet z dobrim delom dovolj zaslužil, da bo brez dodatnih naporov preživel svojo družino. Naj med nami v vseh srediinah zmaguje red, tovarništvo, poštenje, strpnost, medsebojno zaupanje in čut za odgovornost. Da bi naši otroci uspešno napredovali v šoli in da bi vsi živeli zdravi in zadovoljni.

Vsem občanom ob novem letu 1988 iskreno čestitam z željo za uresničitev zadanih ciljev in skritih želja.

Predsednik
Skupščine občine
Šmarje pri Jelšah
Veljko Kolar

Obilo delovnih uspehov in osebne sreče v letu 1988

VAM ŽELIJO

Skupščina, izvršni svet
in družbenopolitične organizacije
občine Šmarje pri Jelšah

Kaj bo prinesel jutrišnji dan?

S hitrimi koraki se približuje konec koledarskega leta. To je čas, ko na različnih nivojih in v različnih organizacijah delamo nekakšne inventure, pregled opravljenih in neopravljenih nalog.

Dogajanja v preteklih letih je zaznamoval ogromen razkorak med zaposlenimi in dejanskim. Ekonomska kriza je postala družbena, kritična, kriza zaupanja. Toda največ pozornosti, na hitro sklicanih sej in polemik niso zbudila gospodarska vprašanja, padec izvoza, padajoča socialna varnost delovnih ljudi in občanov, ampak afere ob pobudi o civilnem služenju vojaškega roka, plakata za dan mladosti, interventnega zakona. Vrstile so se seje, sklepi, pozivi, ni bilo škoda časa, ne sredstev, ne energije za obtoževanja in zago-

varjanja, v katerih se je vse prepogosto izgubilo racionalno jedro stvari same.

Bremena vse globlje gospodarske krize, ki smo ji priča v zadnjem obdobju, nosi v glavnem delavski razred in mlada generacija. Padanje realne vrednosti osebnih dohodkov je pripeljalo večji del delavskega razreda v stanje, ko si še le s težavo zagotavljajo ali ustvarjajo najnujnejše življenjske pogoje. Le ena tretjina gospodinjstev živi nad mejo minimalnega življenjskega standarda. Zato je povsem razumljivo, da prihaja do odrekanja izobraževanja, kulturnih dobrin in kvalitetnega preživljanja prostega časa, ki bi dalo delovnemu človeku novih moči za kvalitetnejše in boljše delo.

Omejevanje sredstev za družbene dejavnosti in slabo delovanje sistema solidarnosti vpliva na zmanjšanje programov, upadanje kvalitete storitev. Zastarela tehnologija in strojna oprema "proizvaja" delovne invalide, zmanjšujemo porabo kvalitetnih zdravil. Iz istih razlogov so omejeni programi v izobraževanju, vpis v srednje in visoke šole je manjši, težja je preobrazba usmerjenega izobraževanja. Obseg izobraževanja ob delu se zmanjšuje. Vemo pa, da napredek lahko temelji le na zdravem in izobraženem človeku. Zato je nerazumljivo ravnanje družbe, ki si prizadeva svoje rezultate dela kvalitetno ponuditi zahtevnim tujim tržiščem, da omejuje porabo prav na teh področjih.

Vzporedno s tem pa se iz dneva v dan večajo razni davki in prispevki, ki skrbijo za zadovoljevanje potreb proračunov. Nekontrirano se razširja administracija, vse več pa je tudi sredstev, ki se namenjajo za potrebe JLA.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL V LETU 1988

(AKTUALNE NALOGE FRONTNE ORGANIZACIJE
V OBČINI ŠMARJE PRI JELŠAH)

Na programski in volilni seji občinske organizacije SZDL dne 8. decembra 1987 smo pregledali delo OK SZDL in njenih organov v preteklih štirih letih, izvolili novo predsedstvo, nadzorni odbor in delegacijo za RK SZDL ter sprejeli programska izhodišča za delo. Za tiste, ki morda tega ne vedo: za predsednika OK SZDL je bil izvoljen Rudi Filej iz Podčetrčka, za podpredsednico Marija Čakš iz Kostivnice, za sekretarja pa ponovno Marjan Šarlah iz Šmarja pri Jelšah. Mandat bo trajal (kot je bilo sklenjeno s sprejemom sprememb in dopolnitev pravil OK SZDL) štiri leta, brez možnosti ponovitve.

Štiri leta je dolga doba in zavedam se, da je nemogoče predvideti vse naloge, ki nas čakajo v SZDL naše občine, toda izhodišča, ki smo jih sprejeli na programski in volilni seji (ter jih v razpravi dopolnili, obogatili), so dovolj jasno vodilo predsedstvu in njegovim članom, krajevnim konferencam SZDL, koordinacijskim odborom in svetom pri OK SZDL in ne nazadnje sem družbenopolitičnim organizacijam, družbenim organizacijam in društvom ter vsem ostalim organizacijam in posameznikom, ki tvorijo občinsko organizacijo socialistične zveze.

Izhodišča so torej jasna osnova našemu delovanju, naša naloga pa je, da jih z aktivnostmi konkretiziramo in realiziramo. Mislim, da je potrebno omenjena izhodišča predstaviti čim širšemu krogu krajanov, saj si dela SZDL brez neposrednega vključevanja čim širših krogov delovnih ljudi in občanov ne smemo in ne moremo predstavljati.

Zavedati se moramo, da začenjamo mandat v trenutku mnogih nejasnosti in poudarjenih težav v našem gospodarstvu in v družbenopolitičnem sistemu. Naša prva in najpomembnejša naloga torej mora biti boj proti inflaciji (na vseh področjih življenja in dela) in hkrati bitka za hitrejši in ustrežnejši razvoj gospodarstva, od katerega smo pravzaprav vsi odvisni. Družbenoekonomski razvoj nam mora biti primarna naloga in povsem jasno je, da si bomo v SZDL prizadevali predvsem za razvoj na področju kmetijstva in turizma (poleg razvoja industrije, ki jo imamo v občini). Mislim, da bi pri tem morali dati prednost v prvi vrsti kmetijstvu, pri čemer nam bodo vodilo izhodišča, stališča in sklepi CK ZKS in težnja po tem, da kmetijstvo postane proizvodna gospodarska panoga na zakonitostih trga. Osebo zelo podpiram mnenje delegata na programski in volilni seji OK SZDL, ki se je zavzel za izboljšanje zadružniških odnosov in obsodil postavljanje odkupnih cen nekaterim izmed najbolj pomembnih kmetijskih proizvodov s strani federacije. Z nobenim korakom nazaj se ne smemo sprijazniti!

Na področju turizma je nedvomno še mnogo možnosti, zato naj velja vsa podpora obema zdraviliščema in njunim naporom za razvoj in še bolj pestro ponudbo, to pa ne pomeni, da turistična društva, krajevne konference SZDL in drugi nimamo v turizmu kaj delati. Kaj pa razvoj kmečkega turizma? Pa urejanje okolja, skrb za lepši videz naselij? Turizem smo ljudje! Parola naj ne bo samo parola!

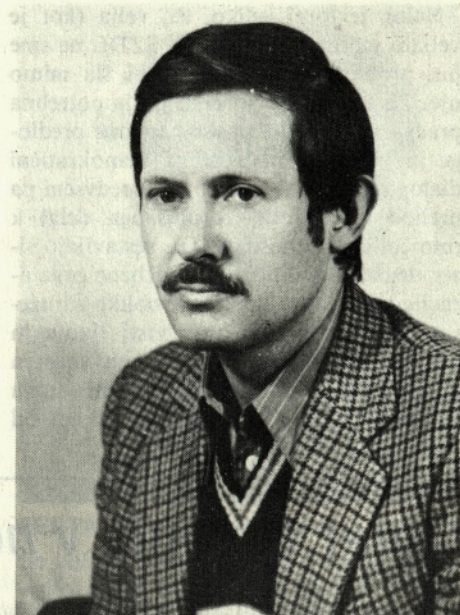
OK SZDL se bo nedvomno vključevala v razvoj in v reševanje problemov gospodarskih delovnih organizacij v občini in vztrajala pri tem, da se problemi tekstilne in steklarske industrije tretirajo dosti širše, kot so se v preteklosti.

Jasno je, da si razvoja brez znanja ne moremo predstavljati, to smo neštokrat zapisali in izrekli, v praksi pa se dostikrat ne obnašamo tako. Smo med najmanj razvitimi v republiki, po nekaterih pokazateljih celo zadnji. Kaj nas lahko dvigne, če ne izobraženi, usposobljeni kadri, ki pa jih moramo tudi ustrezno nagrajevati za delo!? Pretrgati moramo začarani krog oziroma niz, ki izgleda nekako takole: kvalitetni kadri bežijo v bolj razvite sredine, ker jim v naši občini zaradi nerazvitosti ne moremo nuditi dobrih pogojev za delo, manj razviti pa smo predvsem tudi zato, ker kvalitetni kadri bežijo drugam! Več pozornosti mora torej veljati tudi družbenim dejavnostim, zlasti vzgoji in izobraževanju in zdravstvu. Hočemo zdravega, sposobnega, izobraženega delavca-dajmo mu možnost, da takšen postane!

Na področju kulture in telesne kulture zaradi novega načina obračunavanja prispevkov za ti dve dejavnosti lahko pričakujemo večje težave kot v minulih letih. Mislim, da bomo morali krepko razmisliti o tem, komu in čemu dati prednost pri financiranju, vsekakor pa bo pri delu obeh SIS (to pa velja tudi za vse ostale, tako družbene kot gospodarske SIS) potrebna maksimalna možna racionalizacija.

Na področju socialne varnosti oziroma problematike lahko pričakujemo vedno več pobud, prošenj, izrazitih problemov, zlasti med upokojevcem in med mladimi. Pa dec standarda je iz meseca v mesec bolj izrazit, mislim, da bomo iskali vedno nove in nove oblike solidarnosti, ki pa bo učinkovita le, če bo množična.

Žal (ali k sreči) ni omejitev na čim večjo kratkosti in jednatosti ne omogoča, da bi se dotaknili vseh torišč delovanja frontne organizacije v naši občini toda mimo nečesa ni mogoče, namreč mimo naših nalog za ohranitev, izpopolnitev in okrepitev delegatskega sistema. Z ustavo leta 1974 smo ga uvedli, postavili smo ga za temelj našemu samoupravnemu socializmu, za najboljšo možnost v prizadevanjih za razširjanje odločanja. In kje smo zdaj, po letu

Novo izvoljeni predsednik občinske konference SZDL

in pol četrtega delegatskega mandata? Žal, ne morem zapisati ničesar posebno razveseljivega in vspodbudnega. Pretirano vmešavanje federacije v odločanje o bistvenih zadevah našega življenja in dela ter razvoja iz dneva v dan manjša možnost za širino odločanja, ki jo delegatski sistem predvideva. Lahko rečem, da so delegacije potisnjene v stran, da delegati čutijo in vedo, da mnogokrat glasujejo povsem zaradi formalnosti, to pa povzroča nezainteresiranost, celo vdanost v usodo. Mislim, da je najbolj pomembna naloga (mislim na družbenopolitično nalogo) OK SZDL in njenih organov, prav tako pa vseh KK SZDL in OO ZKS, stalna in poglobljena skrb za delovanje delegacij v vseh sredinah. Nujna je takojšnja analiza dosedanjega dela v tem mandatnem obdobju, iskanju razlogov za morebitno nedelo, odpravljanje teh razlogov, hkrati pa odpiranje možnosti za dajanje pobud in smernic delegacijam s strani čim širšega kroga delavcev in krajanov. Delegacije niso in ne smejo biti same sebi namen, pač pa so odgovorne sredinam, ki so jih izvolile, ta odgovornost pa brez tesne povezave ne pomeni nič!

Če strnem svoja razmišljanja o delu OK SZDL in njenih organov ter na sploh SZDL v občini, lahko rečem, da nas čaka predvsem trd boj proti inflaciji, boj za razvoj gospodarstva v občini, predvsem seveda kmetijstva, turizma, tekstilne, steklarske in lesne industrije, prizadevanja za ohranitev družbenih dejavnosti na vsaj delno ustreznem nivoju, prizadevanja za strokovni dvig kadrov v gospodarstvu, za odpravljanje prevelikih socialnih razlik in problemov, nadaljnja prizadevanja na področju SLO in DS (če malo skrajšam) nenehna skrb za delo delegacij. SZDL bo v letu 1988 tudi nosilka javnih razprav o ustavnih spremembah, v teh razpravah pa bomo podpirali predvsem tista mnenja in predloge, ki bodo za krepitev samoupravnega socializma in delegatskega sistema.

Nalog je torej veliko, saj velja (kot je veljalo v preteklosti), da za SZDL ne sme biti problema in naloge, ki bi šla mimo nje. Za uspešnost pri delu pa je potrebna predvsem odprtost za vse pametne predloge in pobude, možnost za demokratični dialog med vsemi deli fronte, predvsem pa prehod od ozkega (forumskega dela) k resnični množičnosti. SZDL sestavljajo sicer družbenopolitične in družbene organizacije ter društva, interesne oblike združevanja, toda to so v prvi vrsti ljudje in nihče drug! Zato lahko v imenu vodstva občinske organizacije in v svojem imenu zagotovim, da se ne bomo odmaknili od

vsakdanjega življenja in problemov, da smo na razpolago vsem, ki mislijo in delajo pošteno in odgovorno.

Ni namreč nič zame osebno bolj obvezujočega in dela vrednega kot zdrav, konstruktiven dogovor, temelječ na odgovornosti za izvršitev in na poštenju!

Ob koncu želim vsem delovnim ljudem in občanom občine Šmarje pri Jelšah mnogo, mnogo osebne sreče, zdravja in uspehov pri premagovanju vseh težav v letu 1988 z mislijo, da nobena težava ni nepremagljiva, če smo složni in prijatelji!

Rudi Filej

Pričakovanja...

LUCIJA STUPICA, dijakinja:

Naša domovina stoji na nekih majavih tleh in ko spremljamo vse te dogodke pri nas, smo lahko včasih razočarani, saj smo mladi in nam ni vseeno, kakšna bo naša prihodnost. Ne smemo pa biti preveč črnogledi, moramo videti tudi svetle strani. Mislim, da bomo le našli izhod iz te krize.

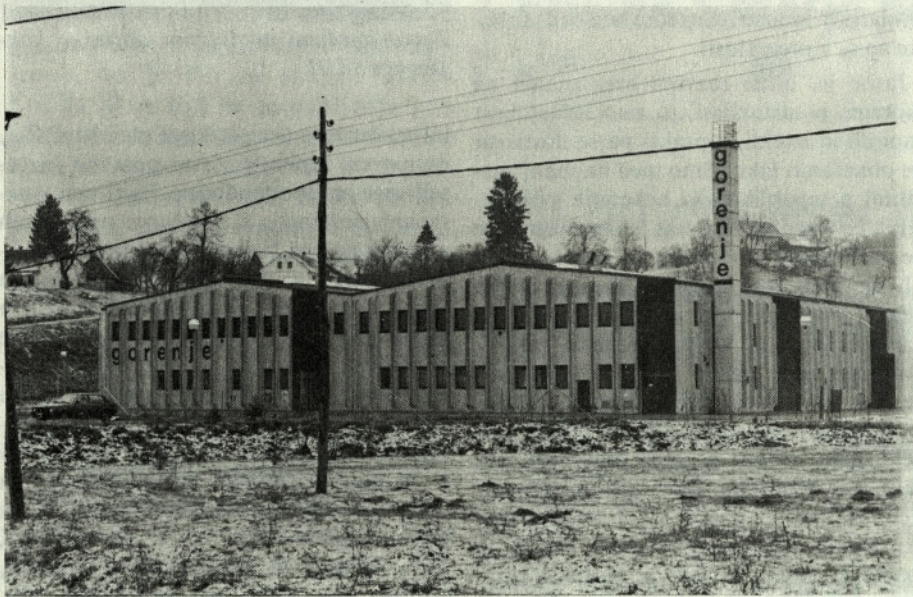
Nasploh mladi danes drugače živimo, kor so nekoč. Resda se znamo zabavati, vendar je v tem razdvojenem svetu, tudi med nami vse premalo pristnosti. Moja največja želja za prihodnje leto je, da bi bilo v šoli vse v redu, da bi se rešili iz te krize, da bi ohranili to našo lepo naravo, zdravo življenje...

LJUBA KOČICA, upokojenka:

Večina upokojencev v teh časih tarna. Sama skoraj nikoli nisem nezadovoljna. Ob misli na prehojeno pot, ko smo kot udarniki delali brez vprašanja kolikšno bo plačilo, me današnje pehanje za denarjem močno moti. Živim s 130.000.— dinarji mesečne pokojnine in reči moram, da lahko shajam. Res je da sem navajena skromnosti, pomaga pa mi tudi velika volja in precejšnja mera optimizma. Če bomo v prihodnje bolj enotni in poskušali s skupnimi močmi premagati nastale težave, lahko računamo na boljše. Ker posebno velikih želja nimam, bom omenila samo eno, to je kabelska televizija, saj je nam upokojencem televizija dostikrat edini stik s svetom in dogajanji v njem.

Obrat Gorenja v novih prostorih

Krajanom Bistrice ob Sotli se je uresničila dolgoletna želja, da bi v kraju pridobili novo tovarno. 79-članski delovni kolektiv Gorenjevega obrata tozda Kondenzatorji se je namreč iz stare osnovne šole preselil v nove proizvodne prostore.

S simboličnim zagonom strojev so ob dnevu republike uradno predali namenu novo proizvodno halo, s katero so delavci pridobili znatno boljše pogoje za delo. Preselitev v nove prostore pa jim bo že prihodnje leto omogočila tudi povečanje proizvodnje termostatov na 740 tisoč kosov letno — letos so dosegli polovično proizvodnjo — povečal se bo tudi izvoz, z

izdelavo elementov doma pa se bo izboljšala uvozna odvisnost. Z osvojitvijo še nekaterih drugih elektromehanskih komponent bo mogoče obrat v Bistrici ob Sotli zaokrožiti v zaključno proizvodno celoto ter povečati število zaposlenih od sedanjih 79 na 150.

V Gorenju se namreč zavedajo, da bodo le s povečanjem proizvodnje zadostili hontenjem po hitrejšem razvoju. Gorenje tozda Kondenzatorji v Rogatcu pa ob tem tudi svojega obrata v Bistrici ob Sotli ne zane marja. Nova proizvodna hala je veljala 400 milijonov dinarjev in so jo v celoti pokrili z združenimi sredstvi Gorenja.

D. L.

INTEGRAL
DO PREVOZNIŠTVO **DONAT**
63250 Rogaška Slatina - Kidričeva 30

VAM

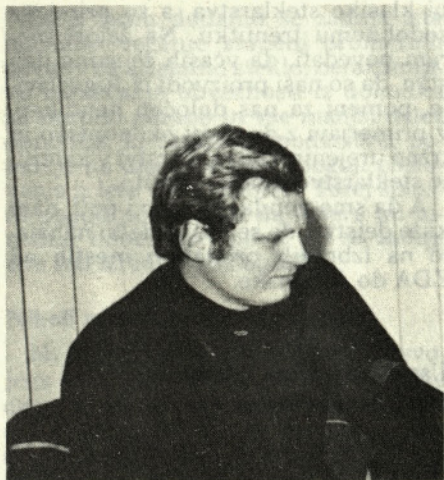
V letu 1988
želi srečno vožnjo

MERX

TOZD PEKARNA
IN SLAŠČICARNA
Rog. Slatina

vam želi

SREČNO '88

BRANKO ŽOGAN, kmet:

”Hudo je kmetovati v razmerah, v katerih ne veš, kaj ti bo prinesel jutrišnji dan. Razmere se tako hitro spreminjajo, da jim je skoraj nemogoče slediti. Kmetijstvo je čisto posebna panoga, ki se ne more primerjati z ostalimi gospodarskimi panogami, ker je tu obrat kapitala zelo počasen in se kmet ne more sproti prilagajati spremembam razmer. V industriji je pa tako, da se lahko hitreje preusmeri ali celo ugasne stroj. Če pa zakolješ kravo, traja zelo dolgo časa dokler vzrediš novo. Zato ne vidim za prihodnje leto nič kaj obetavnega. Mislim, da bomo še naprej životarili, kot smo letos, ko so se razmere drastično poslabšale. Najtežje bo tistim kmetom, ki se ukvarjajo s prirejo mesa in mleka. Nove odkupne cene so le delno in za kratek čas ublažile kritično stanje na tem področju. Vzporedno s tem so se namreč zelo povišale cene nafte, umetnih gnojil in zaščitnih sredstev. Vsak se bo torej moral še kako znajti in boriti za svoj obstoj. Ko pa bo prišlo tako daleč, da ne bo več denarja za enostavno reprodukcijo, si ne predstavljam, kako bo.”

MARINKA ZOBEC, pomočnica vodje strežbe v hotelu Sava:

”Zelo rada opravljam svoje delo. Najbolj me veseli delo z ljudmi. Danes, ko vsakdanje skrbi človeka preganjajo že skoraj na vsakem koraku, je morda vse težje to svoje nezadovoljstvo in slabo voljo skriti, saj moj poklic terja vedno nasmejan in prijazen obraz. Najbolj nas v gostinstvu pesti delovni čas, ki zajema vse praznike in nedelje, v večini primerov pa je tudi deljen. Pomeni, da smo, predvsem mladi, v svojih načrtih močno omejeni, saj je prostega časa vedno manj. Kljub temu pa upam, da bom zmogla toliko volje in moči, da se v svojem poklicu še dodatno usposobim, nekaj časa pa mi mora ostati tudi za zabavo in prijatelje. Poleg sreče in zdravja je ob vstopu v novo leto v meni tudi upanje, da se bo naša situacija vendarle izboljšala. Del izhoda vidim v bolj zaostreni odgovornosti zlasti najbolj odgovornih delavcev. Ne motijo me njihovi, za nekoga morda previsoki osebni dohodki, le več in bolje bi zanje morali delati.”

BERTA ARTIČEK, delavka:

Če kolikor toliko spremljaš radio in televizijo, bereš časopise, ali pa tudi v pogovoru z ljudmi, ne vidiš pred seboj nobene jasne slike. Mladi so v tej krizi v najslabšem položaju, ni stanovanj, zasposlitve ne dobijo... Zelo se bojim, kaj bo z našimi otroki. Sama sem zaenkrat srečna, da imam delo — čeravno plača, ker pač delam v tekstilni panogi, ni velika — in da sem zaposlena v tovarni, ki je še kolikor toliko stabilna. Lažje mi je tudi, ker si lahko doma kaj pridelam. Kot rečeno pa lepše prihodnost ne vidim, tudi sprejeti ukrepi je nenapovedujejo. Morali bi bolj poprijeti za delo, biti bolj resni in gospodarni, pa gospodarskih prekrškov ne bi smelo biti.”

Stanje in projekcija gibanja cen v občini

Eden izmed ukrepov in aktivnosti za znižanje inflacije in stabilizacije gospodarstva se kaže v obliki ”zamrznitve” cen na ravni zveze, republike in občine. Kljub temu je zvezni izvršni svet dovolil povišanje nekaterih stvari, gre pretežno za odpravo ”disparitet v cenah” električne energije, naftnih derivatov in drugih pomembnih artiklov, ki so imele največja odstopanja v ceni. Na ravni republike je bilo z odlokom republiškega izvršnega sveta določeno, da OZD in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter nosilci samostojnega dela smejo uporabljati tiste cene, ki so jih imeli na dan 15. 11. 1987. Ali drugače povedano, vse cene v republiki in v občinah so zamrznjene na ta dan. Posledica tega je, da morajo UDS in zasebniki v primeru, da so dvignili svoje cene, po tem datumu letno vrniti na raven pred tem datumom.

Zaradi novih višjih cen energije je republiški izvršni svet dovolil povišanje cen prevoza blaga v cestnem prometu, cen prevoza potnikov v medkrajevnem cestnem prometu in zavarovalnih premij za obvezno zavarovanje osebnih vozil. V občinski pristojnosti pa je izvršni svet občine Šmarje pri Jelšah sprejel odredbo o določitvi

bohor**Lesna industrija
Šentjur pri Celju****TOZD LESNA OPREMA MESTINJE
ŽAGA KOZJE**

**Delavci
vam želimo
uspeha polno
leto 1988**

najvišjih cen, kar ima za posledico, da se lahko naslednje storitve podražijo samo za:

1. osnovne komunalne storitve povprečno za 32%
2. gostinske storitve za 18% (jedila in prenočišča)
3. oskrbnina v VVZ, dijaških in domovih za ostarele za 18%
4. prevoz potnikov s taksi avtomobili za 25%
5. prevoz blaga zasebnikov za 15%.

Cene brezalkoholnih in alkoholnih pijač so izvzete iz ukrepa neposredne kontrole cen.

Povišanje cen omenjenih storitev v SR Sloveniji predstavlja v primerjavi z vsemi področji storitev približno 10% povprečno povišanje, gledano s statističnega zajemanja podatkov. Seveda so nastali večji stroški tudi pri drugih storitvah, ki jih zaenkrat občinska odredba na zajema. Zanje se predvideva povišanje v začetku prihodnjega leta. Kakšno bo povišanje posamezne storitve še ni znano, v skladu z zvezno resolucijo in gibanjem cen ostane še po oceni 8% povprečno povišanje preostalih storitev iz celotne mase storitev po statistični evidenci.

Peperko Franc

Šestdeset let Steklarne Boris Kidrič Rogaška Slatina

Se preden se je v mrzli zimi 1927 leta začelo kaditi iz dimnikov nove Steklarne v Rogaški, so v upornem in delavsko zavednem Zagorju ob Savi zaprli Steklarno in prisilili steklarje da so šli za kruhom v nov kraj – v Rogaško. Prepričani smo, da se to ne bo več ponovilo, saj smo se doslej le širili in zagotovili delo tudi mnogim delavcem izven našega kraja.

Zal, ugotavljamo, da sovpadajo praznovanja okroglih obletic steklarstva z dokaj težavnim gospodarskim položajem naše dejavnosti. In tako resen položaj tovrstne steklarne industrije še ni bil. A vendar menim, da lahko mi v našem kolektivu z optimizmom zremo v bodočnost predvsem zaradi **mla-**

dega a z »glazarsko« dediščino bogatega kadra.

Povprečna starost našega kolektiva se je zadnja leta občutno znižala. Mnogi obiskovalci Steklarne se kar ne morejo načuditi, da imamo toliko mladega kadra. In res, položaj je občutno boljši kot je bil pred nekaj leti.

Skoraj vsi steklobrusilci so končali steklarsko šolo, veliko mladih je tudi pri pečeh. Če k temu dodamo še dejstvo, da v steklarni cenimo tradicijo ter znanje in strokovnost, ki se prenaša iz roda v rod, je to velik kapital. V nasprotju z nekaterimi drugimi, trdimo da je tradicija v takšni manufakturni steklarski proizvodnji še kako pomembna, saj je strokovno znanje in specifičen pogled na steklarstvo nekaj, kar se ne pridobi preko noči. V tej dejavnosti so izredno pomembne tudi nekatere fineše, ki jih bomo tudi mi morali še bolj upoštevati.

Uspešne izvozne naravnosti naše proizvodnje

Steklarne je že tradicionalno z večjim delom proizvodnje usmerjena v izvoz. To zahteva, da se moramo nenehno dokazovati v merjenju s svetovno konkurenco. Razen nekaj let, za katera lahko trdimo, da so prej izjema kot pravilo, sicer za izvozno usmerjene industrije v naši družbi ni bilo pravega posluha. In prav izredno kritičen polo-

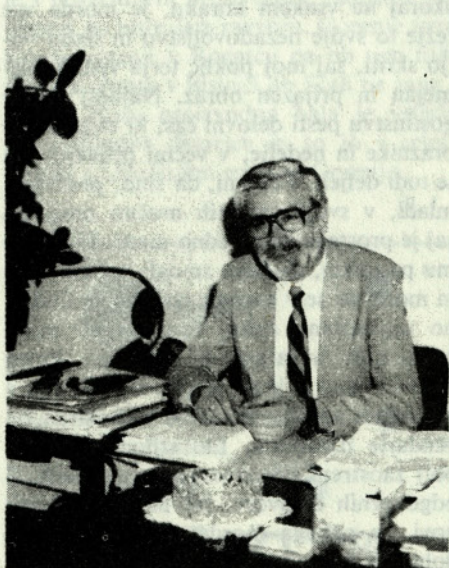
žaj našega gospodarstva in družbe v celoti kažejo na to, da je bila to kratkovidna politika.

Zadnji dve leti nam je uspelo skoraj podvojiti izvoz, ki bo letos dosegel okrog 13,5 milijona dolarjev. Kakšen napor in odrekovanje je bilo za to potrebno in koliko sredstev smo morali vložiti v osnivanje nove tehnologije, novih proizvodnih programov in osvajanje novih tržišč, vedo le tisti kolektivi, ki so se s podobnimi zahtevami tudi sami srečevali.

Povsem realno lahko pričakujemo, da bomo prihodnje leto povečali izvoz na preko petnajst milijonov dolarjev in dosegli s srednjeročnim načrtom in investicijskim elaboratom zastavljene številke.

Približno takšen cilj – torej podvojitve izvoza v kratkem času, bi pa morala doseči naša država, če bi se hoteli izvleči iz krize. To bi bil največji prispevek našim stabilizacijskim prizadevanjem. A v takšnih izvozu nenaklonjenih casih, je težko pričakovati korenit preobrat.

V zadnjih dveh-treh letih nam je uspelo izredno preobraziti naš sortiment tudi v estetsko – oblikovalskem smislu. Vse te nove oblike nosijo v se-

Direktor Steklarne Jože Pelko.

bi klasiko steklarstva, a so prirejene sodobnemu trenutku. Na žalost moram povedati, da včasih že samo dejstvo, da so naši proizvodi iz Jugoslavije, pomeni za nas določen hendikep, v primerjavi z drugimi ekonomsko in tržno urejenimi gospodarstvi v katerih je steklarstvo močno razvito.

A da smo vendar na pravi poti, nam kaže dejstvo, da se naši izdelki nahajajo na izbranih prodajnih mestih od ZDA do Japonske.

Uspešno sledimo tehnološko tehničnemu razvoju

Zadnjih petnajst let je tehnološki in tehnični razvoj v steklarski industriji naredil izredno velike korake, ki se jim tudi mi nismo mogli in se jim na srečo tudi nismo izognili.

Še pred sedmimi-osmimi leti smo v osnovni proizvodnji vse proizvode izdelovali izključno na ročen način.

Danes si našo proizvodnjo brez pomoči stiskalnic in ostale sodobne opreme težko predstavljam. Pa ne zaradi tega, ker določenih izdelkov ne bi mogli izdelati na klasičen način, ampak zaradi tega ker bi za določeno vrsto izdelkov bili enostavno predragi. Torej nam je uspelo toliko povečati izvoz ob tendenci padanja izvoznih cen, ki jih je vzpodbudil tehnološki razvoj.

Ohranitev najmanj sedanjega števila delavnic ročne izdelave pri pečeh, še nadalje uvajanje strokovnih pripomočkov ter učinkovite opreme in orodij ob nadaljnjem negovanju ročnega brušenja je usmeritev, ki se je izkazala za pravilno in na kateri bo zasnovan naš razvoj tudi v prihodnje.

Navedel sem torej nekaj najosnovnejših vzrokov zaradi katerih menim, da je Steklarna na pravi poti, da se bo tudi v bodoče lahko uspešno vključevala v mednarodno delitev dela in uspešno poslovala.

Steklarska industrija je v izredno težkem položaju

Prisilne uprave v nekaterih steklarskih kolektivih ter zmanjševanje proizvodnje je danes dejstvo v mnogih steklarskih kolektivih.

Tudi splošen gospodarski položaj in visoka inflacija so pogoji v katerih je poslovanje tistih, ki veliko izvažajo izredno oteženo. Položaj je res negotov, saj ne moremo vedno načrtovati niti na krajši, kaj šele na srednji ali daljši rok. Mi bi pa dejansko morali vedeti kako se bo naša država kot gospodarski subjekt obnašala proti svetu in kako se bo ta proti nam. Ne pričakujemo in ne zahtevamo nič drugega kot to, da se pogoji poslovanja za izvoz izenačijo s tistimi na domačem tržišču, da se doseže vsaj takšen dohodek kot s prodajo doma.

Ukrepi ekonomske politike na področju ekonomskih odnosov s tujino so zadnji dve leti nerazumljivi – ukinitve deviznih računov in razpolagalne pravice z devizami, tečajna politika ni sledila inflaciji, stimulacije se plačujejo z nekajmesečno zamudo, kreditni pogoji za izvozne kredite so se poslabšali – in vse to ima za posledico poslovanja v izredno zaostrenih razmerah.

Če k temu dodamo še zadnja leta nenehno večanje stopenj prometnih davkov za kristalno steklo, nerazumljivo naraščanje obveznosti iz dohodka za skupno porabo in vse manjši delež dohodka, ki ostaja gospodarstvu, potem je na dlani, da so se pogoji poslovanja iz leta v leto slabšali. Torej splošni pogoji poslovanja na katere mi nimamo nobenega vpliva, so se zadnji dve leti izredno poslabšali.

Nikoli nam ni bilo nič podarjeno

Mi steklarji smo vedno živeli od svojega dela. Tudi sedaj nam ne preostane drugega kot to, da se opremo na lastne sile in storimo vse kar je v naši moči, da se izkopljemo iz težavnega položaja.

Upam pa, da bo tudi razprava o protiinflacijskem programu, to je bilo pisano namreč še preden smo vedeli kako se je iztekla, nakazala pravo pot naši družbi za izhod iz krize in da bodo izvoz in tudi drugi načini pridobivanja deviz dobili ustrezno podporo. Kajti le tako lahko računamo na to, da bomo lahko odplačevali naše dolgove, se odprli svetu in tuji konkurenci, ter dosegli znižanje inflacije. Mislim, da je to

edina alternativa naše družbe.

Tudi v naši delovni organizaciji bomo pripravili določene programe delovanja in obnašanja v teh zaostrenih pogojih poslovanja in jih predstavili z osnovnimi usmeritvami za delo v prihodnjem letu – torej ukrepe na kratki rok, ter določene ukrepe na srednji in daljši rok.

Dvig kvalitete celotnega poslovanja

Brez poglobljene analize lahko zapišemo, da je usmeritev v dvig kakovosti poslovanja na vseh področjih našega delovanja nesporna. Kvalitetno raven v proizvodnji, ki smo jo že dosegli moramo negovati in dvigniti še na višjo raven. Enako velja za vsa ostala področja našega poslovanja od gospodarjenja s finančnimi sredstvi, področjem politike zalog, cen in prodajnih pogojev. Skratka obeta se nam še eno težko leto, a prepričan sem, da bo že prihodnje leto tudi nam krenilo na bolje.

Naj na koncu čestitam članom obeh steklarskih kolektivov ob pomembnih jubilejih z željo, da bi bil ob naslednji okrogli obletnici naš gospodarski položaj vendarle boljši.

Štirideset let razvoja Steklarske šole Rogaška Slatina

Šola je pričela s poukom 10. 9. 1947. Vpisanih je bilo petinštirideset učencev, število pa se je kmalu skrčilo na osemindeset. V šolo so prišli večinoma otroci brez staršev – vojne sirote.

Začetek je bil zelo skromen, ker ni bilo niti učilnic niti strokovnega kadra. Šola se je začasno vselila v prostoro bivšega hotela »Gol«. Čeprav so bili za praktični pouk nameščeni trije stalni inštruktorji, praktičnega pouka skoraj ni bilo. Mojstri so znanje cenili, vendar so ga čuvali zase. Učenci so imeli velike težave pri praktičnem pouku. Hkrati so bile tudi težave z življenjem učencev v novo okolje. V tem času je bilo mnogo resnih prestopkov, ne le v šoli, tudi v Rogaški Slatini in njeni okolici.

Začetek je bil težak!

Prva štiri leta delovanja šole so bila resnično težka. Zvrstilo se je pet upraviteljev šole. Število stalno zaposlenih učiteljev je bilo minimalno. Honorarni predavatelji so številčno močno prekosili stalno zaposlene učitelje.

V letih 1952 in 1953 je šola doživljala resno krizo. Uveden je bil periodični pouk. Steklarne so pošiljale učence na strnjen teoretični pouk, praktična znanja pa naj bi dobivali v proizvodnji. Zato v teh letih ni bilo rednega vpisa in je število vpisanih učencev padalo, padlo je celo na štirideset učencev.

Rezultati periodične organizacije pouka so bili zelo slabi. Zato je bilo že

leta 1954 dogovorjeno, da mora biti šola organizirana tako, da bodo učenci pridobili potrebna znanja za opravljanje vedno zahtevnejših del v steklar-

Dipl. ing. Branko Pucelj, direktor Steklarske šole.

stvu. Število učencev se je z leti ponovno povečalo. V utesnjenih prostorih je bil organiziran praktični pouk steklobrusilcev, kasneje pa tudi za stekloslikarje. Vzgojnoizobraževalno delo je financiral Okrajni ljudski odbor v Celju. Ob vseh teh naporih niso izostali vzgojnoizobraževalni uspehi.

JUGOSLAVIJA
ROGAŠKA
BORIS KIDRIČ
R
STEKLARNA

DELAVCI
STEKLARNE
"BORIS KIDRIČ"

VAM ŽELIJO

SREČNO
NOVO LETO
1988

V prvem desetletju življenja in dela šole so bili prisotni predvsem boji za obstanek in dokazovanje o potrebnosti izobraževanja steklarjev. Mejnika, ki ju je potrebno posebej omeniti sta obnovitev šole v letih 1953/54 in zgraditev šolskih delavnic. Temu desetletju je dal poseben pečat takratni ravnatelj Simon Gorišek. Izjemne zasluge je imel tudi pri omenjeni adaptaciji.

Šola za kadre iz vse Jugoslavije

Na prehodu v drugo desetletje delovanja je bila zgradba šole dograjena. Hkrati so bile urejene šolske delavnice za steklopipače, brusilce kristalnega stekla in stekloslikarje. Ob dograditvi se je povečala tudi kapaciteta doma učencev. Pri dograditvi moramo omeniti tudi prostovoljno delo učencev, ki je precej zmanjšalo stroške gradnje. Dograditev je financiral Zvezni sklad za kadre, močno pa je pomagalo tudi Združenje steklarjev Jugoslavije.

V drugem desetletju delovanja šole so prihajali učenci iz skoraj vseh jugoslovanskih steklarn. V tem času se je v steklarnah pojavila potreba po steklarskih tehnikih. Zato se je v šolskem letu 1964/65 vpisala prva generacija steklarskih tehnikov. Na žalost je ta generacija ostala več kakor dvajset let tudi edina. Prva generacija steklarskih tehnikov je končala izobraževanje v letu proslavljanja dvajsetletnice delovanja šole.

V sedemdesetih letih je interes steklarn za izobraževanje precej upadel. Število oddelkov je nihalo in je bilo vrsto let znižano le na tri. Posledica tega je bila, da so poučevali samo honorarni sodelavci, razen pri praktičnem pouku, kjer sta bila zaposlena dva učitelja, včasih celo trije.

Ker so kadri osnova vsake delovne organizacije, se je to odrazilo tudi v Steklarnah. Poslabšala sta se kazalska sestava in poslovni rezultati

steklarn. Slab vpis in težave, ki so povezane s tem so spremljale šolo celo tretje desetletje delovanja. Kljub pomanjkljivemu začetnemu znanju so bili učenci Steklarske šole dobri delavci in samoupravljalci. Mnogi so uspešno nadaljevali izobraževanje v naravoslovnih in tudi drugih vedah.

Posodobljen in kvalitetnejši - vzgojnoizobraževalni proces

Ob koncu sedemdesetih let je bila zgradba šole ponovno adaptirana. To je bil tudi prehod v četrto desetletje delovanja. Pri zadnji adaptaciji se ni spremenil le zunanji izgled šole, ampak tudi funkcionalnost prostorov. Hkrati so bili opremljeni laboratoriji za kemijo, fiziko in biologijo. Sodobnejše opremljene učilnice so omogočile kvalitetnejšo izvedbo pouka. Več splošnoizobraževalnih znanj in usposabljanje za začetek dela pa je tudi temeljni smoter Zakona o usmerjenem izobraževanju, ki je bil sprejet leta 1980. Sprejem tega zakona je prinesel tudi nekaj težav. Število ur praktičnega pouka je bilo zmanjšano skoraj za polovico. To je pomenilo precejšen zaostanek pri delovni usposobljenosti. Učenci pa so dobili več splošne izobrazbe in možnosti nadaljnega izobraževanja ob delu, iz dela in na delu. Tudi možnosti prehoda med programi je postala lažja. Zaradi večje zahtevnosti se je zelo povečal osip. Toda učenci, ki so ostali so dobili mnogo znanj in pri prehodu v druge programe, tudi zahtevnejše, niso imeli težav.

Kadrovske težave so spremljale šolo tudi v četrto desetletje dela. Vsi kratkoročni poskusi za rešitev le-teh so ostali neuspešni. Šele sistematično štipendiranje in ustrežnejši osebni dohodki so omogočili izboljšanje strukture učiteljev. Se vedno so težave, še vedno je fluktuacija, vendar se umirja, kar močno vpliva na kvaliteto dela.

V šolskem letu 1986/87 smo ponovno vpisali steklarske tehnike – en oddelek za mladino in en oddelek za odrasle v obliki izobraževanja ob delu. Toda že danes ugotavljamo, da bo v naslednjih letih vpis ponovno zamrl. To je velika škoda. Z izobraževanjem steklarskih tehnikov bi največ pridobila steklarska industrija, mnogo pa tudi šola, kraj in občina.

Zadnja tri desetletja je dal pečat delu in razvoju šole tov. Lado Tkavc. Trideset let je bil na čelu delovne organizacije in ima največ zaslug, da je Steklarska šola takšna kot je.

Danes se šola preusmerja poleg izobraževanja mladine tudi na izobraževanje odraslih v različnih organizacijskih oblikah.

Uvedba praktičnega pouka - začetek lastne proizvodnje

Pomemben mejnik v štirideset letnem obstoju šole je leto 1957, ko so bile s pomočjo združenja steklarjev Jugoslavije in Sklada za kadre zgrajene nove šolske učilnice za praktični pouk in povečane zmogljivosti doma. Tako so bili dani osnovni pogoji za organizacijo pouka v skladu s potrebnimi gospodarstva. Pri gradnji so veliko pomagali učenci, ki so mnoga dela

opravili sami in tako precej zmanjšali stroške.

Nove šolske delavnice, vključno s trilončno steklarsko pečjo, kjer so učenci izvajali praktični pouk, pa so povzročile nove probleme. Ti so se kazali v izrednem porastu stroškov in povečanih potrebah po novih delavcih. Stara šola, brez šolskih delavnic, je bila kadrovsko siromašna, materialni stroški so bili majhni, poslej pa so močno narasli in to ravno v času, ko so dotedanji financerji odklonili, da bi krili povečane stroške. Takratna steklarska industrija zaradi izredno slabega ekonomskega položaja ni bila zmožna prevzeti novih obveznosti. Tako se je drugič v prvem desetletju šole pojavilo vprašanje nadaljnega delovanja šole. Edina možna pot je bila, da so organizirali praktični pouk tako, da so uporabne izdelke učencev prodali in na ta način pokrili stroške šolanja. V tistem času je bila to revolucionarna odločitev, ki je omogočila nadaljni razvoj šole. Takšna usmeritev je bila tudi edino pravilna, saj je izboljšala učno-vzgojne smotre in cilje ter postavila bodoče steklarje v proizvodno okolje, v katerem so spoznavali resnične in neposredne probleme gospodarjenja in razvijajočega se samoupravljanja. Tako je postala šola resnično življenjska šola in bila za vzgled drugim poklicnim šolam, kako naj se poveže izobraževanje z delom, kar je danes osnova vseh izobraževalnih oblik. Učenci so doraščali hitreje in dosegali so boljše učne rezultate. Šola sama pa je bila prisiljena spremljati razvoj steklarstva in temu primerno prilagajati učno-vzgojni proces. Nov način izobraževanja kadrov za steklarsko industrijo pa ni bil deležen posebne podpore. Posebno kritične so bile nekatere druge poklicne šole, ki so menile, da je takšen način šolanja izkoriščanje mladih. Takšne reakcije so bile razumljive, saj v drugih šolah niso bili pripravljeni na dodatne obremenitve s proizvodno problematiko. To je bil tudi razlog za večjo fluktuacijo prosvetnih delavcev, kar je povzročalo težave pri organizaciji teoretičnega pouka.

Proizvodnja stekla za gostinstvo - prava odločitev

Leta 1962 je bila zgrajena še ena trilončna peč. Takšno odločitev so narekovale povečane potrebe po izobraževanju in čedalje večji interes kupcev. Precej povečan kolektiv Steklarske šole je peč zgradil s lastnimi sredstvi. S prodajo ni bilo težav, ker je tržišče zelo cenilo naše proizvode. V naslednjih letih je število učencev – steklopihalcev nekoliko upadlo, zato so njihova mesta zasedli absolventi šole. Posledica tega je bila povečana proizvodnja in sprožila vprašanje, kako jo usmeriti, da bo dajala čim boljše rezultate. Do takrat je šola proizvajala steklene izdelke za široko porabo, ki so jih proizvajale tudi druge steklarne, vendar po zelo nizkih cenah, kar nam ni ustrezalo. Čeprav smo nenehno razvijali nove oblike in uvajali nove vrste plemenitenja, so nas vsi hitro posnemali in nekateri tudi nelojalno konkurirali. Zato smo se odločili za proizvodnjo gostinskega stekla, ki ga je tedaj primanjkovalo na tržišču, pa tudi izbi-

ra je bila majhna. Razvoj turizma in gradnja novih hotelov sta zahtevala še več tovrstnega stekla, zato je šola s popolnoma novo zasnovano proizvodnjo gostinskega stekla naglo osvojila tržišče. Sodobne oblike, ustreznost kvaliteta in spoštovanje dogovorjenih rokov so prinesla šoli številna priznanja, sloves sodobne in perspektivne steklarne in šole hkrati.

Rekonstrukcija, modernizacije in nadaljnja rast

Sedaj, po 40 letih je Steklarska šola kolektiv, ki zaposluje 275 delavcev ter izobražuje 180 bodočih steklarjev in ustvarja preko 2.800.000.000 celotnega prihodka, od tega s svobodno menjavo dela 9%, ostalo pa s proizvodnjo gostinskega stekla, stekla za široko porabo za domači in tuji trg. Vse težave in otroške bolezni smo preboleli in z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo si predvsem z lastnimi rokami ustvarili, kar danes imamo in da je pred nami široko odprta pot k večjim – boljšim usehom. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da so absolventi naše šole kljub pomanjkljivemu začetnemu znanju, ki je danes vedno zahtevnejše, v večini primerov dobri delavci in samoupravljalci. V vseh steklarnah širom po Jugoslaviji zavzemajo vidna in odgovorna mesta. Pravo zadovoljstvo je spoznanje, da so se ti mladi ljudje, ki so prišli v šolo pogosto s pomanjkljivim znanjem, usposobili in zrastle v dobre steklarje, zavedne državljane in samoupravljalce. To daje šoli novih moči za vlaganje še večjih naporov, da da steklarstvu čim boljši kader. Tem ciljem je namenjena tudi investicija, ki jo bomo izvedli v prihodnjem letu in bo obsegala rekonstrukcijo, modernizacijo in razširitev proizvodnje, predvsem za izboljšanje kvalitete stekla, zmanjšanja porabe energije, znižanja odpadka in povečanja izvoza.

STEKLARSKA ŠOLA ROGAŠKA SLATINA

OB MINEVANJU STAREGA, ZAČUTIMO POMEN NOVEGA. IZ STAREGA RASTE UPANJE, TISTO UPANJE, KI NAJ VAM PRINESE VELIKO SREČE, USPEHOV IN ZADOVOLJSTVO

Vital brez izgube

V Slovinovem tozdu Vital v Mestinju uspešno uresničujemo sanacijski program — Devetmesečje zaključili z ostankom dohodka — Nujna tehnološka posodobitev.

330 milijonov izgube iz leta 1985, 185 milijonov tekoče izgube, prezadolženost s kratkoročnimi krediti, velike zaloge, nizki osebni dohodki, odhajanje strokovnih kadrov so bile osnovne značilnosti razmer, ki so sredi lanskega leta vladale v Slovinovem tozdu Vital v Mestinju. Veliko razlogov torej, ki so nekatere privedli celo do razmišljanja, da bi mestinjski tozd ukiniteli. Vendar je po tehtnem premisleku prevladalo spoznanje, da bi bila ukinitve tozda za šmarsko družbenopolitično skupnost zelo boleča, saj bi brez dela ostalo okoli 80 ljudi, poleg tega je, glede na zadostno surovinsko bazo na tem območju, obstoj tozda povsem opravičljiv. Zato so se odločili za sanacijo in najprej zamenjali vodstvo, kateremu so naložili, da do leta 1990 s kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi pripelje Vital iz težav. Da je bila odločitev prava in da so za sanacijo razmer v Vitalu izbrali prave ljudi govori letošnji devetmesečni rezultati. Vital je namreč posloval brez izgube in ustvaril 38 milijonov ostanka dohodka. Takšen rezultat so dosegli s takojšnjo prodajo zalog, intenzivnejšo predelavo in proizvodnjo sokov FRUPI, saniranjem cenovnih nesorazmerij, polnim izkoriščanjem zmogljivosti in poostreno disciplino. Povedati pa velja, da dosežen rezultat še zdaleč ne bi bil takšen, če si za to vsi zaposleni v tozdu ne bi maksimalno prizadevali.

Sprotno s finančno krepitvijo so v Vitalu pristopili tudi k tehnološki obnovi, saj je oprema izredno zastarela in dotrajana. Tako so tik pred realizacijo prve faze investicijskih vlaganj — to je postavitev koncentratorja, ki bo prispeval k večji ekonomičnosti in povečanju obsega predelave sadja. V drugi fazi pa se bodo lotili še tehnološke preнове polnilnih linij. "Če ne bo čimprej stekla tehnološka sanacija pol-

nilnih linij v smislu prestrukturiranja proizvodnega programa, se lahko Vital ponovno znajde v težavah", pojasnjuje direktor tozda, Zvonko Murgelj. "Zato se bomo ukrepov na tem področju, skupaj s sozdom Slovin, lotili že prihodnje leto. S posodobitvijo polnilnih linij naj bi pridobili akumulativnejše programe, ki bodo tudi izvozno zanimivi. S tem in pa z vlaganji v nasade za surovinsko neodvisnost si bomo ustvarili trdne temelje za ekonomično poslovanje v prihodnje."

Veliko pozornost so v tem času posvečali tudi kadrovskim popolnitvam, oziro-

ma pridobivanju strokovnih kadrov, saj se zavedajo, da lahko sanacijo izpeljejo le s sposobnimi ljudmi, z ljudmi, ki imajo znanje. Na posameznih sektorjih so tako že pridobili dva delavca z visoko izobrazbo, pričakujejo tudi študente iz biotehnične fakultete ter štiri študente iz srednjih šol, štirje zaposleni pa se izobražujejo ob delu na prvi stopnji.

Dosedanji spodbudni rezultati pa še ne pomenijo izvršene sanacije v Vitalu. Gre za oceno poteka sanacijskega programa, ki bi ga naj v celoti uresničili do leta 1990.

Darja Lojen

V LETU 1988 BO IZŠLA MONOGRAFIJA - STANE JAGODIČ

Z velikim veseljem smo sprejeli novico, da bo slovenska likovna zakladnica monografij bogatejša za še eno kvalitivno likovno stvaritev, za MONOGRAFIJO STANE JAGODIČ. Vsebovala bo najpomembnejša dela iz vseh zvrsti tehnik, ki so nastajala od leta 1959 do 1987. V bistvu bo šlo za združitev treh monografij: karikatura, fotografija in slikarstvo. Pomembno vlogo bodo imeli tudi uvodni teksti vidnih kulturnih in političnih delavcev iz Slovenije in tujine.

Doktor Lev MENAŠE, umetnostni zgodovinar, likovni kritik, docent na Filozofski fakulteti, takole piše o monografiji: "Monografija, ki jo pripravljamo bo ustvarjalca in njegov opus osvetlila z raznih strani: z intimnega vidika njegovega trdega otroštva in mladosti, doživetij, ki so mu vcepila borbenost in prepričanje; s političnega vidika vloge, ki jo njegovo delo igra v družbenem kontekstu; z vidika odmevov, ki jih je njegova umetnost imela po svetu; in končno, najbolj obširno, s strokovnega umetnostno-zgodovinskega vidika. Tekste, ki bodo prevedeni tudi v angleščino, bo dopolnjeval ves potrebni znanstveni aparat, jedro monografije pa

bodo črno bele in barvne reprodukcije del in dokumentarni posnetki."

Stane JAGODIČ, kratka biografija. Rojen 15. junija 1943 v Celju. Otroštvo, mladost preživel na Brecljevem pri Šmarju pri Jelšah. Leta 1964 končal Šolo za oblikovanje v Ljubljani in leta 1970 diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani (slikarstvo pri prof. Francetu Miheliču). Je pobudnik Grupe Junij, Mednarodne likovne zbirke Junij in član Zveze društev slovenskih umetnikov, Društva oblikovalcev Slovenije in član "Cartoonists c Writers Syndicate", New York. Priredil preko 30 samostojnih razstav in sodeloval na okrog 200-tih skupinskih razstavah doma in v tujini. Za različne zvrsti svojega ustvarjanja prejel 17 domačih in 14 mednarodnih nagrad, priznanj. Njegova dela so objavljena v raznih časopisih, revijah, katalogih in antologijah po vsem svetu. V prednaročilu do konca februarja 1988 bo cena izvoda monografije 98.000.— din, po izzidu pa bo občutno dražja. Naročila sprejema Kulturna skupnost Šmarje (Tone Kampuš) tel. 821-212.

Tone Kampuš

SREČNO 1988

VAM ŽELI

SLOVIN VITAL MESTINJE

FRUPI

Zvezna zakonodaja vse bolj siromaši programe občinske kulture in telesne kulture

Skupščina SFRJ je v decembru 1986 sprejela Zakon o celotnem prihodku in odhodku, ki določa, da se programi kulturne in telesno kulturne dejavnosti financirajo iz dohodka v temeljnih organizacijah. Na temelju njegovih določil je skupščina SR Slovenije sprejela v septembru 1987 Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti, kateri je potisnil financiranje kulturnih in telesno kulturnih dejavnosti v naši republiki na dohodke delovnih organizacij. Od 1. januarja 1988 se torej spremeni osnova za obračunavanje prispevkov za kulturo in telesno kulturo ter način zbiranja sredstev. Prejšnji domicilni princip zamenja sedežni.

Kaj pomenijo za našo občino omenjene spremembe financiranja kulture in telesne kulture

Skupna SS SIS družbenih dejavnosti je takoj pripravila izračun izpada sredstev glede na novo davčno osnovo v primerjavi z doseženim BOD in ob upoštevanju sedežnega principa namesto domicilnega. V občini bi prišlo do izpada sredstev za kulturo in telesno kulturo v višini 47%, in sicer 25% izpada zaradi prehoda iz domicila na sedež ter 22% zaradi pridobivanja vira sredstev iz preostanka dohodka.

Odbori skupščin OKS in TKS so obravnavali na svojih sejah problematiko financiranja svojih dejavnosti in posredovali na pristojne republiške interesne skupnosti stališča in pripombe predvsem v zvezi s pripravo trdnejšega sistema solidarnosti, kateri naj bi med drugim kril tudi izpad sredstev za pokrivanje programov v občini.

28. člen zakona o skupnem prihodku in dohodku zavezuje pristojne republiške SIS, da pripravijo primeren sistem solidarnosti. Iz gradiva zadnje seje skupščine KSS in TKS Slovenije je razvidno, da republiški SIS niso pripravile primerne sistema solidarnosti ali vzajemnosti. V izračunu predlogov občinskih prispevnih stopenj za kulturo in telesno kulturo, ki ga je pripravil Republiški zavod za družbeno planiranje, ni vključena nikakršna solidarnost ali vzajemnost. Po tej metodologiji je razvidno, da se občinske prispevne stopnje, posebno pri manj razvitih, občutno zvišajo (pri OKS od 0,42 na 0,80), v nekaterih večjih centrih SRS (Celje, Ljubljana Center) pa občutno znižajo.

Organi skupščine Kulturne skupnosti občine Šmarje pri Jelšah:

— Vtrajamo in zahtevamo, da se solidarnost, kot jo opredeljuje Zakon o skladnejšem regionalnem razvoju še naprej ostane v programu KSS (sedanje spre-

membe Sporazuma o temeljih plana v KSS jo v celoti črtajo).

- Predlagamo, da se vzajemnosti kot oblika pokrivanja izpada sredstev v OKS konkretnije opredeli za določene programe, predvsem pa za delovne organizacije s področja kulture v občini (Občinska matična knjižnica, SP Trebče in ljubiteljsko kulturo).
- Zaradi dosedanje nestalnega in kompliciranega planiranja in financiranja regijskih zavodov se Zavod za spomeniško varstvo Celje in Zgodovinski arhiv Celje v celoti preneseta v financiranje na KSS.
- Predlagamo, da se tudi Spominski park Trebče v celoti prenese v financiranje na KSS predvsem zaradi neusklajenega financiranja med OKS in KSSS.

Na področju telesne kulture pričakujemo v prihodnjem letu precejšnje probleme. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, bo potrebno programe telesnokulturnih organizacij krčiti, bojimo se celo, da bo treba nekatere dejavnosti črtati. To pa vsekakor ne bo lahko, saj smo nekatere dejavnosti razvili že tako daleč in so pravzaprav že vkoreninjeni med udeležence. Kljub težavam pa pripravljamo novo množično akcijo pod geslom:

”Razgibajmo življenje”. Ta množična akcija bi naj pritegnila v rekreacijsko dejavnost precej novih udeležencev, ki so prej na tak ali drugačen način bili aktivni v različnih oblikah dejavnosti, vendar časovno omejeno. Prav tako je treba še naprej razvijati ŠPORT MLADIH, vse do četrtih selekcij.

Na področju šolanja strokovnih kadrov ne bo moč spremeniti bistvenih elementov, kajti brez kvalitetnega dela na vseh področjih sigurno ne moremo pričakovati napredka. Tako bo pač največ problemov pri tekmovalnem, oziroma vrhunskem športu, ter pri zelo občutljivi dejavnosti vzdrževanja telesnokulturnih objektov. Prav slednja postavka je bila že sedaj vedno na repu in to pomeni, da bo marsikateri telesnokulturni objekt še naprej kazal žalostno podobo današnjega časa.

Strok. tajnik
Tone Kampuš

KULTURNA SKUPNOST
OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

razpisuje

na osnovi Pravilnika o podeljevanju nagrad s plaketo, plaket in priznanj
pesnika Antona Aškerca naslednja Aškerčeva odličja:

- 1 nagrado s plaketo
- 3 plakete
- 5 priznanj

Za dolgoletno vsestransko aktivno delo na področju kulture, za posebej dosežene uspehe na umetniškem, znanstvenem in amaterskem kulturnem področju. Aškerčeve nagrade s plaketo, plakete in priznanje lahko prejmejo posamezniki, kulturna društva ali samostojne kulturne skupine, organizacije združenega dela in druge organizacije, ki imajo sedež na območju občine.

Dobitnike Aškerčevih odličij lahko predlagajo OZD, društva in posamezniki.

Predloge kandidatov za Aškerčeva odličja (z natančno obrazložitvijo) pošljite na naslov: Odbor za podeljevanje Aškerčevih odličij pri Kulturni skupnosti občine Šmarje pri Jelšah, najpozneje do 20. februarja 1988.

Kulturna skupnost občine
Šmarje pri Jelšah
Odbor za podeljevanje
Aškerčevih odličij

PETROL — TOZD
Trgovina Celje,
Trnovlje pri Celju 215,
z benbcinskimi servisi

želi svojim kupcem

**Srečno novo
leto 1988**

Gledališka vzgoja na Šmarski osnovni šoli

V okviru gledališke dejavnosti deluje na šoli GLEDALIŠKI KROŽEK in GLEDALIŠKA SKUPINA.

Gledališki krožek dela po načrtih gledališkega laboratorija in je namenjen gledališki vzgoji.

Naša vsakotedenska srečanja so razdeljena na:

- sprostitutvene vaje
- govorne vaje
- vaje izraznosti
- teoretični del
- družabne igre.

Namen sprostitvenih vaj je aktivnost vsakega posameznika, navajanje na vztrajnost, samodisciplino, natančnost, temeljitost, sproščanje telesnih gibov, občutek varnosti na odru...

Z vajami izraznosti želimo doseči kontrolirano ravnanje celotnega telesa in njegovih delov. Vadimo gibčnost vsakega dela telesa (rok, nog, prstov, bokov, glave, mimiko obraza). Posnemamo razne živali, pojave v naravi. Tudi ob izbrani glasbi učenci z gibi izražajo svoja občutja.

Teoretični del obsega debatne pogovore. Pogovarjamo se o izbiri in izkoriščenosti prostora na odru ter njegovi urejenosti, o izbiri in uporabi rekvizitov, o vidnih in zvočnih efektih, o gledaliških poklicih (režiser, dramaturg, kostumograf, šepetalec, koreograf, igralec...). Ugotovljamo povezovalo med sproščevalnim programom in postavitevjo gledališkega dela na oder.

Krožek ima tudi nekaj vstopnic kozjanskega gledališkega abonmaja. Vsako predstavo si skupaj ogledamo in jo nato analiziramo (simboliko, kostume, kulise, premike...).

Letos smo obiskali tudi gledališče v Celju, si ogledali predstavo, nato pa z glavnim igralcem in režiserjem pogovarjali o njej in o vsem, kar je krožkarje zanimalo. Natančno pa so nam razkazali tudi vse gledališke prostore.

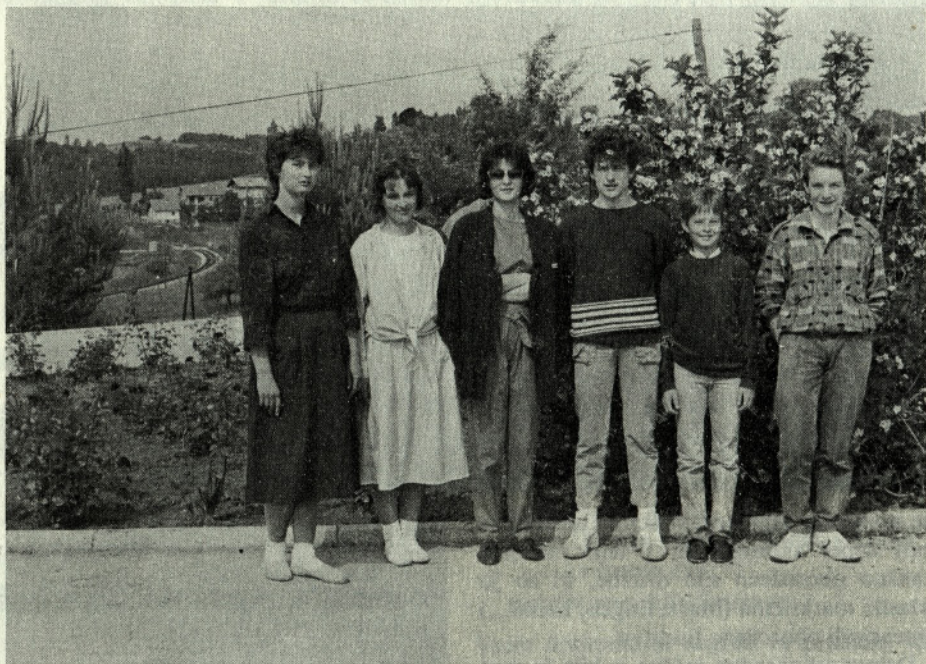
Pri **govornih vajah** smo pozorni na natančno izreko, vadimo dikcijo posameznih glasov...

Srečanja zaključimo z **družabnimi igrami** po izbiri mentorja in po idejah otrok. Namen tega je telesna in duševna sprostitvev ter občutek prijetnega zaključka srečanja.

Iz gledališkega krožka se izbere gledališka skupina, ki prikaže rezultate našega dela - gledališke vzgoje - pred gledalci.

Letos smo pripravili dve igrici. Za novo leto smo se predstavili s pri-

ložnostno igrico Svetlane Makarovič - Dedek Mraz pri nas. Na šolskem odru smo nastopili za sošolce, v kulturnem domu za otroke krajevne skupnosti, ki jih je obdaril dedek Mraz, razvedrili pa smo tudi starejše občane v domu ostarelih v Šmarju. Velja omeniti, da so se v tej igrici predstavili prav vsi krožkarji (25).

Vito Kramperšek, Nataša Fajs, Iztok Završnik, Nataša Amič, Marko Planinšek in Gorazd Pavič pa so se predstavili v igrici Franeta Miličinskega - Kljukičin rojstni dan. Sodelovali smo na občinski Naši besedi - srečanju pionirskih gledaliških skupin naše občine v Rog. Slatini. Selektor iz Celja, tov. Žvižej, si je predstavo ogledal in jo predlagal za regijsko srečanje gledaliških skupin, ki je bilo v Grižah, 7. aprila letos. Tam nas je ocenjeval republiški selektor iz Ljubljane, tov. Majaron. Nad predstavo je bil silno navdušen, pohvalil je naš pogum da smo se lotili dela, v katerem ima skoraj tretjino teksta publika, kar pomeni, da je vsak nastop nepredvidljiv iziv za igralce, saj se publika odziva na različne načine. Naš glavni igralec Vito je to nalogo odlično opravil, povsod je znal publiko tako pritegniti, da so počeli prav vse, kar je od njih želel: z njim so se veselili, žalostili, naučil jih je novo pesmico, ki so jo prav radi ponavljali... V okviru svojih vlog je tak stik z gledalci uspelo vzpostaviti tudi ostalim nastopajočim. Povsod, kjer smo nastopali, so se igralci in gledalci povezali v celoto, vsi so igrali, vsi so recitirali... To,

da se lahko igralci na odru tako sprostitjo, da so kos nepredvidljivim odrskim situacijam, da obvladajo prostor, skratka, da nastopajo brez treme in se na odru pravzaprav v okvirih nekega teksta igrajo in to celo prenesejo med mlade gledalce, vse to je, po besedah selektorja, rezultat pravilno načrtovane in vodene gledališke vzgoje.

Selektor nas je predlagal na republiško srečanje gledaliških skupin. Tako smo 14. maja nastopili v Gledališču Tone Čufar na Jesenicah. Velja ome-

nit, da je bilo to zaključno srečanje pionirskih skupin in da je bilo uvrščenih le 8 pionirskih gledaliških skupin iz vse Slovenije.

Mentorica gledališkega krožka
Tanja JURJEC

GRADBENO OBRTNO
KOMUNALNO PODJETJE
ROGAŠKA SLATINA, Zdraviliški trg 13

VSEM LJUDEM OBČINE
ŠMARJE PRI JELŠAH
ŽELIMO V NOVEM LETU
VELIKO DELOVNIH USPEHOV
IN OSEBNE SREČE

Usposabljanje delovnih ljudi in občanov

NARODNA ZAŠČITA:

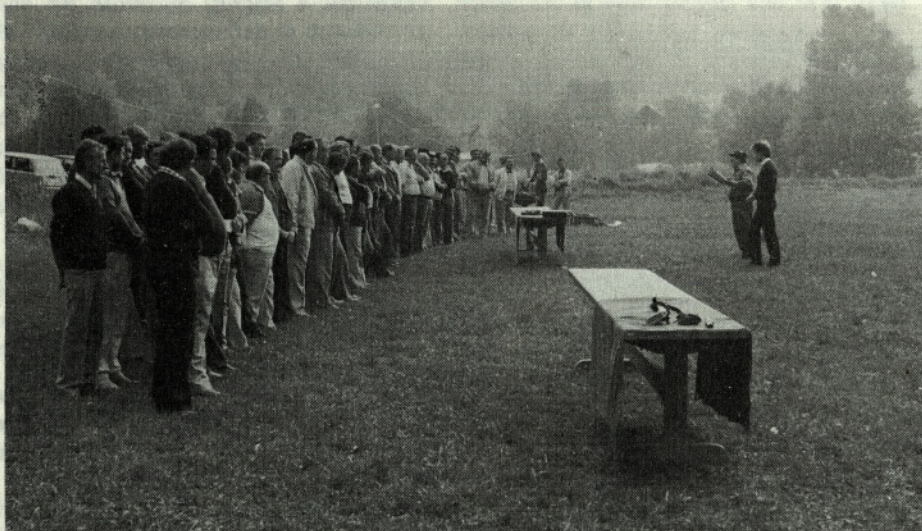
Narodna zaščita je v zamisli SLO in DS slovenska specifičnost in pomeni nadaljevanje pridobljene izkušnje iz NOB, ko je pomenila samozaščitno in oboroženo obliko organiziranja slovenskega naroda. Skupaj s partizanskimi enotami in narodnoosvobodilno vojsko ter ljudsko oblastjo

nja imata naloge, ki se dopolnjujejo, prepletajo, ali pa so specifične in s tem omogočajo, da deluje teritorialna obramba v funkciji narodne zaščite in obratno.

Vseh izkušenj iz NOB ne morem niti ne smemo avtomatično prenašati v sedanji čas, saj so v tem času nastale že mnoge družbene spremembe v smeri podružabljanja. Tako se danes pojavlja NZ v funk-

ciji varovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, družbene lastnine in delovnega človeka kot temeljnega subjekta tega sistema. To so nove razsežnosti narodne zaščite, ki se kažejo kot podružabljanje celotnega sistema varnosti in kot prevzemanje odgovornosti za pridobivanje revolucije nosilcev revolucije samih — to je — narodna zaščita je pač najširša oblika sodelovanja prebivalstva zoper morebitnega agresorja pod neposrednim vodstvom Komitejev za SLO in DS krajevne skupnosti ali OZD. V naši občini smo letos izvedli dve usposabljanji, prvega so se udeležili načelniki in njihovi namestniki iz KS in OZD, drugega pa pomočniki načelnikov NZ iz KS za množično izvidniško obveščevalno dejavnost. Program usposabljanja je obsegal teoretični del, vključno z načrti za delovanje narodne zaščite, praktični pa preizkus v streljanju z vojaško pištolo 7,62 mm na Boču. Oba seminarja sta bila po anketah udeležencev ocenjena kot uspešna in nujno potrebna, saj ljudje še danes ne vedo, kaj narodna zaščita sploh je. S tem pa smo si pridobili tudi osnovni kader — jedro v vsaki krajevni skupnosti oz. organizaciji združenega dela. Naloge, ki nas čakajo v naslednjem letu, pa so predvsem usposabljanje ostalih pomočnikov načelnikov narodne zaščite po specianostih in izdelava načrtov za delovanje narodne zaščite.

Darko But

je pomenila samoorganizacijo ljudstva za boj zoper agresorje in s tem razvijala takšno oboroženo silo družbe, ki so jo klasiki marksizma (Marx, Engels, Lenin...) imenovali oboroženo ljudstvo.

Dejavnost narodne zaščite je bila že med NOB po vsebini v veliki meri takšna, kakršno gradimo danes v SLODS. Pripadniki narodne zaščite so se po potrebi organizirali v večje skupine in vodili oboroženi boj. Iz vrst narodne zaščite so se popolnjevale partizanske enote, zbirali sopodatke o sovražniku za potrebe osvobodilne fronte in poveljstev partizanskih enot, zagotavljali varno delovanje organov ljudske oblasti, čuvali življenja prebivalcev in njihovo imetje... Široko razvejana mreža NZ in množična udeležba v njej je bila mogoča zato, ker so njene naloge mnogi pripadniki opravljali le občasno, mnogi pa tudi tako, da so sicer redno opravljali svoje delo.

Izkušnje narodne zaščite iz NOB so tako vsestranske, njihova vsebina pa tako skaldna s sedanjo zamisljo o SLO in DS, da je prevzem ideje o narodni zaščiti v sedanji obrambni in varnostni koncept ne le smiseln ampak tudi zgodovinsko nujen. Z organizacijo narodne zaščite, kot našo specifično organizirano obliko v zamisli SLODS, prispevamo k uspešnejši splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti v SR Sloveniji in širše SFRJ. V SR Sloveniji zato nastopata kot oblika množične udeležbe prebivalstva v pripravah na obrambo in zaščito ter v oboroženem boju narodno zaščito in teritorialno obrambo, pri čemer je narodna zaščita tista oblika, ki je lahko resnično množična. Obe obliki organizira-

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST ŠMARJE PRI JELŠAH

objavlja

NAGRADNI RAZPIS

”MLADI V KORAK S ČASOM”

Namen razpisa je spodbuditi mladino k ustvarjanju inovacijskih dosežkov in k raziskovalnemu delu.

Predlogi so lahko: tehnične in druge inovacije, dela raziskovalnih krožkov in druga raziskovalna dela mladih.

Na razpis se lahko prijavijo:

- učenci osnovnih šol in Steklarske šole v občini Šmarje
- ostala mladina v občini Šmarje, organizirana v šolski in izvenšolski dejavnosti,
- kmečka mladina

Podelili bomo:

- prve magrade v višini 80.000.— din
- druge nagrade v višini 50.000.— din
- tretje nagrade v višini 30.000.— din

Inovacijski predlogi morajo biti opremljeni z načrtom, opisom postopka ali s predstavitvijo izdelkov. Raziskovalna dela morajo biti tipkana, navedena morajo biti viri, strokovna pomoč in uporabljena literatura.

Kriteriji za ocenjevanje predlogov so pomembnost in koristnost, izvirnost in pogoji nastanka.

Rok za prijavo predlogov je 10. maj 1988. Prijave sprejema Občinska raziskovalna dejavnost Šmarje pri Jelšah.

Naprej od doseženega

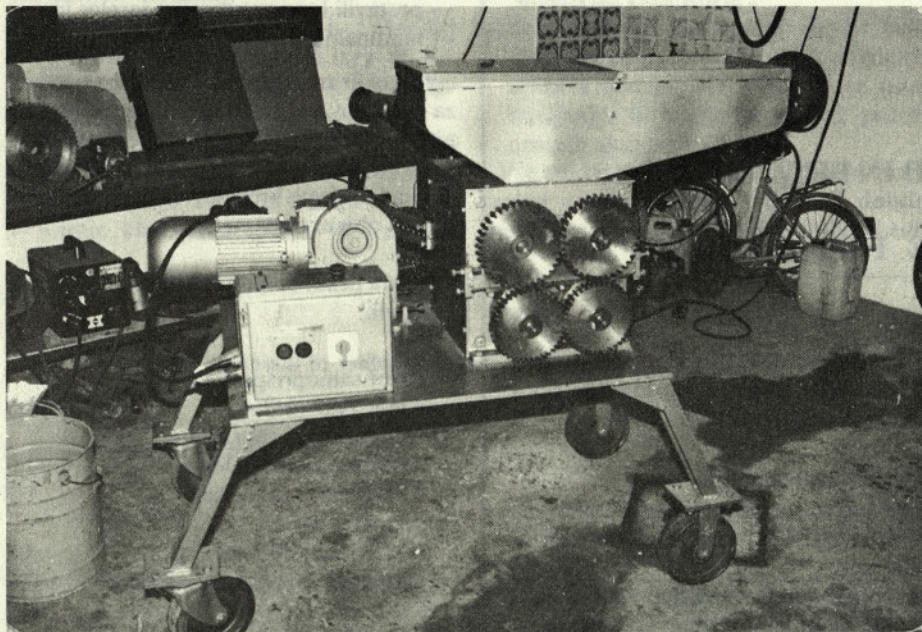
Geslo, ki bi ga morali v vsaki sredini družbenega življenja v današnjem času še posebej spoštovati, mora biti domala prisotno v sleherni delovni organizaciji, krajevni skupnosti, družbenopolitičnih skupnostih, v šoli ali kje drugje. Da bomo dosegli vse večjo kvaliteto našega vsakdana, se moramo trdno oprijeti inovativnosti in se nujno zoperstaviti togemu in pasivnemu načinu življenja in delovanja posameznikov ali družbe.

Pod tem geslom je železarna Štore oziroma društvo inovatorjev DIATI organiziralo regijsko razstavo v mesecu septembru. Na njej so bili razstavljeni številni eksponati (inovacije ali raziskovalne naloge) večina občin celjske regije in večjih delovnih organizacij.

Občinska raziskovalna skupnost Šmarje je v letošnjem letu že tretjič sodelovala na razstavi z najboljšimi inovacijami in raziskovalnimi nalogami v zadnjih dveh let.

pano madih raziskovalcev iz osnovne šole Šmarje pri Jelšah. Lahko zagotovo trdimo, da je bil v primerjavi z ostalimi estetsko, kvalitetno in strokovno najbolj dovršen prikaz raziskovalne dejavnosti mladih na osnovni šoli. Nedvomno imata mnogo zaslug, da je tovrstna dejavnost na šoli zares zaživela mentorja, tov. Šmigovc Karl ter tov. Danica Amič. Na panoju in posebnem podstavku, so bile razstavljene naslednje raziskovalne naloge:

Na prvem panoju so se predstavili:

— ČEBELNO SATOVJE KOT MATEMATIČNI PROBLEM — TLAKOVANJE

avtor: učenec Damir Trkmič (prva nagrada "inovator 1986")
mentor: mg. Karl Šmigovc

— ODPADNE VODE IZ VITALA MESTINJE

avtor: Božiček Miha
Nataša Amič
(prva nagrada "Mladi v korak s časom 1987")

mentor: Danica Amič

— FOTOGRAFIJA S KOHERENTNO SVETLOBO

avtor: Sandi Kidrič
(druga nagrada "Mladi v korak s časom 1987")

mentor: mg. Karl Šmigovc

Vsem dobitnikom nagrad in priznanj ter sodelujočim avtorjem na regijski razstavi v Štoreh čestitamo kar največ inovativnih uspehov v letu 1988.

Strokovni tajnik ORS
Kampuš Anton

- IVAN MILINOVIČ Zdravilišče Rogaška Slatina z inovacijo drobilec bentonita (prva nagrada "inovator 1986")
- JURJEC DAMJAN Zdravilišče Rogaška Slatina z inovacijo izdelava agaroznih nosilcev za elektroforetsko ločbo lipoproteinov (druga nagrada "inovator 1986")
- JANŽEK M. JURŠIČ I. in ŠPILJAK Z. iz Steklarne "Boris Kidrič" Rogaška Slatina z inovacijo naprava za vpenjanje modelov
- ANTON BRATUŠA iz "Dekorja" Kozje z inovacijo montažna glava za diamantni brus (druga nagrada "inovator 1987")
- BOŽIDAR PLAVČAK Zdravilišče Rogaška Slatina z inovacijo montaža stikalne ure na velike pralne stroje (druga nagrada "inovator 1987")

Izredno slikovit in bogato opremljen je bil

"ŠPORTNI PARK - KOZJE, REZULTAT ZDRUŽENIH MOČI

Letošnji praznik krajevne skupnosti Kozje je bil še posebej vesel za pionirje, mladino, športnike in vse krajanje Kozje-ga. Nad 300 pionirjev iz skoraj vseh šol šmarske občine in iz regije in okrog 500 gostov, domačinov in ljubiteljev športa se je zbralo na atletskem mitingu ob otvoritvi novega športnega objekta. Vsestransko pomoč v organizaciji in prispevek za popularnost "kraljice športov" je nudilo vodstvo AD Kladivarja Celje. Nastopali so državni reprezentanti Rok Kopitar, Mi-

ro Kocuvan in drugi, postavljeni so bili prvi rekordi: članski, mladinski, pionirski...

Realizirana je prva etapa urejanja prostora ob Bistrici, ki je že leta 1976 odločen za rekreacijo, za šport, za mladino, kot projekt v infrastrukturi razvijajočega se kraja. Takrat je bilo rečeno: če želimo, da bo mladina ostajala na vasi, da bodo hribovite kmetije živele, da bo industrija imela kader, je potreben vsestranski razvoj. Rokavi so se zavihali in rezultati so tu.

Ni malo takšnih, ki so spraševali, od kod denar, drugi so menili, da nič časa za negospodarske naložbe, tretji pa, da se na to narediti le v Kozjem. In kateri imajo prav? Nekaj odgovorov za tiste, ki ne poznajo razmer. Če bi bil glavnega pomena denar, v Kozjem nikdar ne bi imeli tako lepega novega objekta, če bi razmičljali, da objekt ni negospodarski, ne bi nikdar stopili iz nerazvitosti. Ali se lahko to uresniči le v Kozjem? To sicer ni res, drži pa, da so bili Kozjani enotni (82% ZA), da so vsi živeli za stvar in vložili nič manj kot 2.500 udarniških ur dela, ki so ovrednotene z nad staro milijardo.

V pričem letu smo zgradili:

- nogometni stadion v olimpijskih merah (100 x 70 m)
- atletski objekt — 6 stez, metališče krogle, skok v daljino, višino
- zgradili objekt s cevno ograjo,
- postavili lopo za rezervne igralce in
- minimalno uredili tribuno za gledalce.

Vsekakor to pridobitev ne smemo jemati za luksuzno, saj staro igrišče ne odgovarja niti minimalnim zahtevam športa v kraju oz. šoli. Z rekonstrukcijo Bistrice je prišlo do nadaljnega krčenja, zato je bilo potrebno objekt nadomestiti.

Morda nekaj besed o virih in porabljenih sredstvih:

	mio
— Delež samopriskevka v letu 1987 (25%)	6,5
— Samoupravni sporazum TOZD-a Metka, Dekor	3,0
— TKS Šmarje pri Jelšah	1,7
— reklamni panoji (OZD izven občine)	4,5
— prispevek bratske občine Arilje	0,8

In dela brez plačila - udarniške:

- postavitev 900 m drenažnih cevi
- krivljenje in postavitev cevne ograje
- ravnanje in negovanje površine nogometnega igrišča
- izdelava in postavitev golov
- izdeleva in postavitev lope za rezervne igralce
- kompleten strokovni nadzor in vodenje del v režiji gradb. odbora.

To so glavna področja, ki pa vsebujejo ogromno podrobnosti in potrebne aktivnosti. V delovnih akcijah so sodelovali:

- športniki (nogometni, karateristi, rekreativci)
- sindikati (Dekor, Metka)
- pionirji OŠ in drugi.

Teh nekaj podatkov pove, kako se da z malo denarja veliko narediti. To je le en primer od mnogih v našem kraju. Tudi širom naše občine se najdejo zainteresirani in enotni ljudje, da naredijo splošno koristno delo.

In ker je objekt "Športnega parka - Kozje" namenjen športu in rekreaciji, naj na tem mestu predstavimo to aktivnost v KS Kozje. Društveno življenje v KS je zelo

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST
ŠMARJE PRI JELŠAH

o b j a v l j a

razpis

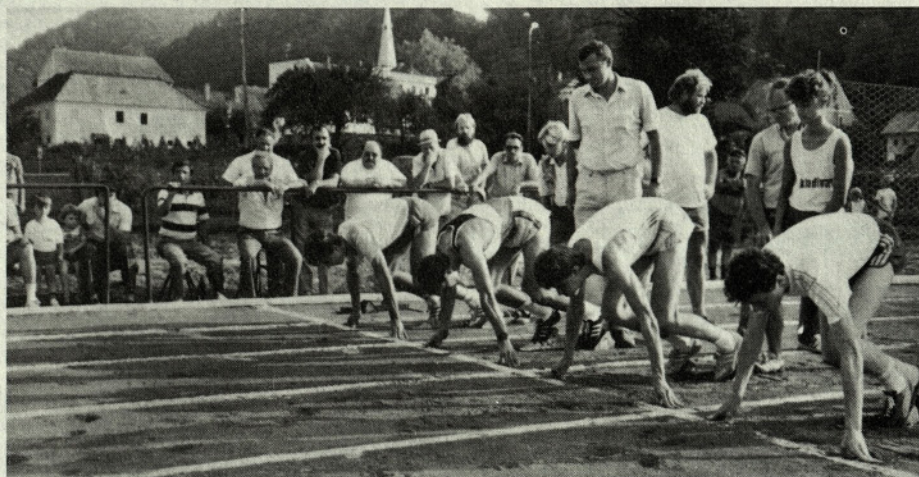
O PODELITVI NAGRAD IN PRIZNANJ

"INOVATOR ŠMARJE PRI JELŠAH"

1. Za nagrado "INOVATOR 1988" se lahko prijavi delavci v združenem delu občine Šmarje pri Jelšah in drugi, ki so v letu 1988 uresničili dosežke na področju inovatorstva (izumi, modeli, tehnične in druge izboljšave...).
2. Nagrade in priznanja podeljujejo:
  - inovatorjem množične inventivne dejavnosti in inovacijske dosežke
  - strokovnim, vodstvenim in vodilnim delavcem za pomembne dosežke pri razvijanju in uvajanju novih tehnologij, novih izdelkov, nove opreme ali nove organizacije v proizvodnji in poslovanju
  - razvojno raziskovalnim delavcem za pomembnejša raziskovalna dela v okviru ali za potrebe organizacij združenega dela občine Šmarje in za potrebe občine kot družbenopolitične skupnosti.
3. Kandidate za nagrado in priznanje lahko predlagajo:
  - komisiji za inventivno dejavnost
  - delavski svet in drugi samoupravni organi
  - družbeno politične organizacije
  - društva
  - posamezniki
4. Prijava mora v pisni obliki vsebovati:
  - osebne in splošne podatke prijavitelca
  - opis, elaborat ali drugače zadovoljivo predstavitev inovacijskega dosežka ali raziskovalne naloge
  - podatke za vrednotenje: korist in pomembnost, uporabnost ter izvirnost.
5. Na osnovi pravilnika o podeljevanju nagrad in priznanj bo podeljeno največ:
  - 5 nagrad s priznanji
  - 10 pisemnih priznanj inovatorjem množične inventivne dejavnosti
  - 3 nagrade z diplomami strokovnim vodstvenim in vodilnim delavcem za razvijanje in uvajanje novosti v proizvodnjo in poslovanje
  - 3 nagrade z diplomami razvojno raziskovalnim delavcem za razvojno raziskovalna dela.
6. Prijave zbira Občinska raziskovalna skupnost Šmarje pri Jelšah do prvega junija 1988.

Razpis, rezultati in nagrajenci bodo objavljeni v sredstvih javnega obveščanja.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko dobite na Občinski raziskovalni skupnosti Šmarje pri Jelšah, telefon 063/821-212 ali 821-346, tov. Kampuš Anton.

razvejano, po mnenju nekaterih celo preveč. Vendar ugotavljamo, da gre za resnični interes, ki je na popolni amaterski osnovi. Vzdržuje se zgolj iz članarin, lastnih akcij in odrekanih.

- Kozjanski nogometni klub "Odred" — vse starostne kategorije šteje 80 aktivnih članov in 70 članov - prijatelj klubov
- TVD PARTIZAN — najaktivnejša sekcija je košarka, ki zajema vse kategorije in šteje okrog 35 članov
- Karate klub "Kozjansko" — zajema

vse starostne kategorije in šteje okrog 40 članov

- Strelski klub Kozje — zajema vse starostne kategorije
- Smučarski klub Kozje
- Sekcije TVD Đartizana: body building, splošna rekreacija, mali nogomet, atletska sekcija AD Kladiivar (v ustanavljanju) in kegljanje ter več priložnostnih aktivnosti.

Vse to daje pečat Kozjemu kot malemu centru v južnem delu občine. Z dobrim sodelovanjem zagotavlja KS Buče, Lesič-

no, Podsreda in drugimi tudi pomembno kategorijo razvoja, ki je povezan z zdravim življenjem v telesni kulturi.

Odločitev za gradnjo športnih objektov je povezana tudi s pričakovanim turističnim razvojem na kozjanskem v podaljšku Spominskega parka Trebče. Načrt za dokončno podobo Športnega parka se bo predvidoma realiziral do leta 1990, ko bo imel naslednje objekte: nog. igrišče (100 x 70 m) pomožno nog. igrišče (85 x 45 m), rokometno igrišče, igrišče za košarko, atletske stadione, 2 tenis igrišča, balinišče, odprti naravni bazen na Bistrici, slačilnice z okrepčevalnico, otroška igrišča, trim stezo in parkovni del z drevoredom. Od naštetega je prvih 4—5 objektov že urejenih. Naj povemo, da je že nekaj organizacij oz. društev - klubov izrazilo željo, koristiti objekte in naravne danosti Kozjanskega za občasne priprave. To pomeni, da se za bivanje v kraju zanimajo tudi od zunaj. To pa je bil tudi eden od ciljev pri sami odločitvi za izgradnjo športnih objektov.

Želimo se zahvaliti vsem, ki so nesebično pomagali bodisi s prostovoljnim delom ali z denarjem. Želimo, da vse pridobljeno služi razvoju telesne kulture in splošnemu razvoju kraja, ter da bi objekti služili za zблиževanje mladih iz občine in širše skupnosti.

Jože Božiček

ANKETA

o bralnosti in vsebinskih zasnovah glasil celjske regije

1. Katere časopise bereš?

-----

2. Prispeva občinsko glasilo k bolj poglobljenemu obveščanju o dogajanjih v občini?

DA

NE

3. Ali vsebina občinskega glasila predhodno opozarja na probleme, o katerih bodo odločali ustrezni organi?

DA

NE

4. Želiš, da bi občinsko glasilo izhajalo bolj pogosto? Zakaj?

-----

5. O katerih zadevah občinsko glasilo premalo piše?

-----

6. Ali bi bral občinsko glasilo, če bi ga moral kupiti?

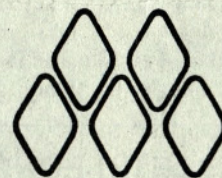
DA

NE

7. Bi zadostovalo za obveščanje o dogajanjih na celjskem območju regijsko glasilo?

DA

NE

METKA

tekstilna tovarna

in konfekcija celje, n.sol.o.

TOZD konfekcija postelj. perila

Kozje

**V letu 1988
vam želimo
vso srečo**

Odbor za racionalizacijo obveščanja v celjski regiji, ki je bi letos, na pobudo celjskega aktiva Društva novinarjev Slovenije, ustanovljen pri Medobčinskem svetu SZDL Celje, se je odločil, da s pomočjo bralcev ugotovi, ali so se posamezna občinska glasila sposobna sama potrditi na tržišču. Sklop vprašanj v pričujoči anketi je seveda širši, kajti osnovni cilj odbora je, da pripravi takšen strokovni predlog za racionalizacijo obveščanja, ki bo zagotavljal večjo uporabnost informacij za občane in delovne ljudi celjskega območja in ne ukinitve ali ohranitev obstoječih glasil v regiji.

Izpolnjeno anketo pošljite na naslov:

Uredništvo časopisa "Bohor žari"
Šmarje pri Jelšah
63240 Šmarje pri Jelšah

Uspešno delo ŠSD OŠ "Boris Kidrič" Rogaška Slatina

Naše ŠSD je bilo v zadnjih dveh letih zelo aktivno. Za to delo smo dobili dve zlati plaketi v okviru republiškega tekmovanja ŠSD. Zato bi vam radi predstavili naše delo. V lanskem šolskem letu je bilo aktivnih 700 učencev in učenk. Aktivno so delovale naslednje sekcije ŠD:

košarka — dekleta	5 ekip	110 učenk
košarka — fantje	2 ekip	35 učencev
nogomet — 3 ekipe		50 učencev
rokomet — fantje		24 učencev
rokomet — dekleta	2 ekipi	24 učenk
odbojka — f. + dekl.	1 ekipa	16 učencev
nam. tenis — fantje	1 ekipa	12 učencev
SLO in DS	2 ekipi	12 učencev
atletika — 4 ekipe		80 učencev
gimnastika - fantje	2 ekipi	16 učencev
gimnastika — dekleta	2 ekipi	25 učenk
šah — fantje	2 ekipi	23 učencev
pleši — fant. + dekl.	3 skup.	95 učencev
taborniki	3 skup.	50 učencev
strelstvo	1 skup.	10 učencev

Skupno je v ŠSD delovalo 35 sekcij v 12 panogah. Redno je vadilo 500 učencev. Poleg teh panog smo tekmovali še v krosu, zimski atletiki, smučanju, predlani pa tudi v ribolovu. Dosegli smo naslednje večje uspehe. Ekipni občinski prvaki smo bili v naslednjih panogah: kros — st. pionirji, košarka — dekleta 1. sekcija, košarka — fantje 2. sekcija, zimska atletika — fantje starejši in mlajši ter starejša dekleta,

športna gimnastika — fantje in dekleta, smučanje — pionirke starejše in mlajše, pionirji starejši, mali nogomet — mlajši pionirji, rokomet — starejši in mlajši pionirji ter mlajše pionirke, atletika — starejši in mlajši pionirji ter starejše pionirke. Skupno je bilo 18 ekip občinskih prvakov. Med posamezniki smo imeli 23 občinskih prvakov.

Področna prvenstva: Postali smo regijski prvaki v košarki za mlajše in starejše pionirje ter starejše pionirke. V šahu je Jože TKALEC zasedel 6. mesto.

Republiška prvenstva: Pri starejših pionirjih smo zasedli odlično 4. mesto, pri starejših pionirkah odlično 3. mesto. Mlajše pionirke so izpadle v četrtfinalu. Najboljši športni razred je bil po ogorčenem boju 8.a, za nagrado pa je dobil denar za pikinik. Najboljši športnik je bil Gregor SEDMINEK, najboljši športnici pa Mojca SEVER in Tina KLASIČ. Vsak šolski prvak je za nagrado dobil medaljo.

Nač glavni cilj pa je učence za šport navdušil. Želimo, da bi vsak našel zase šport, ki ga bo gojil, tudi takrat ko bo šolanje končal. Mislim, da se sadovi takšnega dela že poznajo in upam, da bodo še večji.

Mentor ŠSD
Milan BASTEŠIČ

PO 50-IH LETIH PONOVLJENA OBLJUBA

VSO SREČO, MARŠEVA ZLATOPOROČENCA IZ ŠENTVIDA!

Glasilo BOHOR ŽARI izdaja Občinska konferenca SZDL Šmarje pri Jelšah v nakladi 5000 izvodov. — Uredniški odbor: Vinko Habjan, Milka Dobravc, Marjan Šarlah, Franc Peperko, Dominik Leskovar, Darinka Šuc-Lah, Mimica Kidrič, Darja Lojen, Jože Čakš, Jaka Rihtarič, Vlado Amič, Edi Škornik, Franc Vehovar. — Tisk: FOTOLIK Celje. — Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov št. 421-1/72. — Fotografij in rokopisov ne vračamo.

ŠE MNOGO
DELOVNIH USPEHOV

želi

KOLEKTIV
ZDRAVILIŠČA
ROGAŠKA SLATINA

Akcija "Rogla 88"

Že vrsto let organizira ZVUTS — zveza vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja - skupaj z Občinsko zvezo za telesno kulturo množično akcijo "VSI NA SNEG". Tudi tokrat bomo skupaj smučali. Ponovno se lahko pohvalimo, da imamo pripravljenih nekaj prijetnih presenečenj, predvsem za tiste, ki se bodo odločili za učenje smučanja, oziroma za šolo smučanja. Imamo namreč nove vaditelje, ki bodo poleg že preizkušenih uveljavljali nove oblike učenja smučanja in seveda vzdrževali dobro voljo na smučiščih.

Tudi tokrat se boste lahko vključili v akcijo smučanja preko svojih organizatorjev rekreacije v DO in preko učiteljev telesne vzgoje na osnovnih šolah. Avtobusi bodo vozili iz vseh večjih krajev v občini, tako kot prejšnja leta. Možno bo kupiti smučarsko karto ter malico in se vključiti v šolo smučanja, katero priporočamo mlajšim in starejšim.

Podrobnejše informacije lahko dobite na Občinski zvezi za telesno kulturo Šmarje pri Jelšah.

Pa še to. Akcija bo potekala drugi teden počitnic, to je od 1. 2. 87 do 5. 2. 88.

Šmarje pri Jelšah

Srečno 1988